

Kompetentsipõhine kutsesüsteem

Eve Kitt

Toiduainetööstuse ja Põllumajanduse
Kutsenõukogu koordinaator
20.11.2010

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsete süsteemi arendamist toetab
Euroopa Liit

Kutsekoda

Täna sed teemad

- Kutsekoda
- Kutsesüsteem
  - Kutsestandardid
    - kutsestandardite koostamine
    - kutsestandardite seos õppekavadega

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

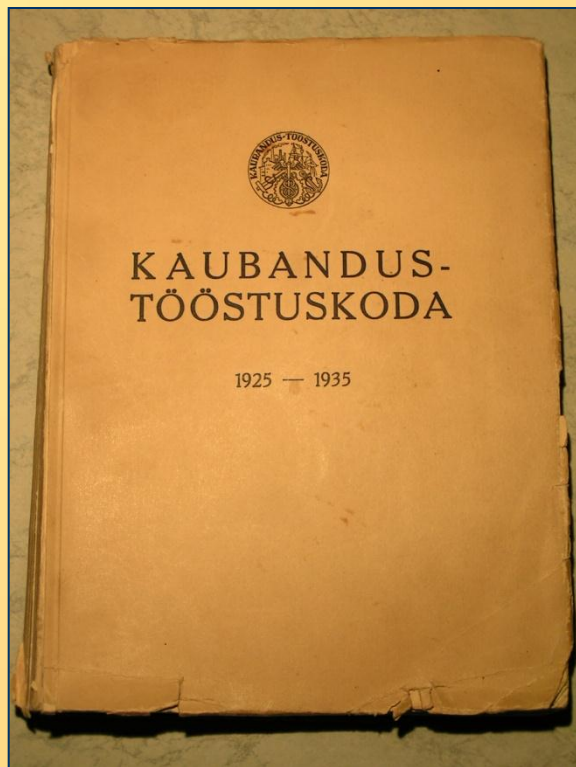
Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Alguste algus

Esimene kutse seadus

Olulisi muutusi meie kesk- ja väiketööstuse elus kutsus esile meistrite, õppinud tööliste ja tööstusõpilaste seaduse maksmapanek ja elluviimine.

Tööstusliku kutseoskuse õpetamine oli meil aastate eest täiesti korraldamata ja söõdis. Omal ajal oli vähemalt käsitööõpilaste õpetamisega seotud küsimuste lahendamine gildide ja tsunftide ülesandeks, kuid gildide ja tsunftide kokkuvarisemise ja lõpliku likvideerumise järel ei jäänud meil ühtki asutust, kelle ülesandeks oleks olnud käsitöö, samuti tööstusliku kutseoskuse õpetamisega seotud küsimuste lahendamine. Meil puudusid seadused, millised oleksid korraldanud tööstusõpetajate ja tööstusõpilaste vahet, sest ka kõik veneaegsed sellekohased seadused ja määrused olid kaotanud oma jõu.

Tööstusliku kutseoskuse õpetamine on erilisel suure tähtsusega meie tööstusele ning tööstuse edu ja arenemine on mõeldav ainult siis, kui meil on peale inseneride, arhitektide, keemikute ja teiste kõrgema haridusega tööjuhtide ka küllaldaselt arvu kvalifitseeritud oskustöölisi ja meistreid. Seepärast seadis koda oma V sekts. algatusel juba esimesel tegevusaastal eesmärgiks kõigi abinõudega aidata kaasa tööstusliku kutseoskuse arendamisele ja edendamisele.

Loomulikult ei saanud rajada tööstusliku kutseoskuse õpetamise korraldust neile alustele ja põhimõtetele, millele olid rajatud gildide ja tsunftide aegsed korraldused.

Meie ühiskondliku elu vormid ja kultuurilised nõuded on üsna teised kui need, mis olid tsunftide ajajärgul. Uus aeg ja tehnika areng on toonud põhjaliku pöörde meie tööstuslikus tootmisviisis ning tööstuses töötavate isikute kutselises koosseisus. Uus aeg on kutsunud ellu terve rea uusi tööalaseid, milliseid ei tuntud tsunftide ajal. Tänapäeval ei ole üksikuid tööstuslikke kutsealaseid ainult paarkümmend, nagu tsunftide ajal, vaid ligikond saja üksiku tööstusliku kutseala õpetamine nõuab korraldamist ja juhtimist. Ka peab meistrite ja oskustöölise kutseline ettevalmistus sündima üsna teistel alustel kui omal ajal käsitöölise õpetamine, sest meistritel ja õppinud töölistel on täita üsna teised ülesanded kui olid omal ajal tsunfti meistril ja sellil. Tänapäeval ei ole oskustöölise ülesandeks valmistada teatavaid esemeid, s. o. osata teha kõiki töid, millised on tarvilised viia läbi teatava eseme valmistamiseks, vaid õppinud tööline peab oskama tehniliselt laimatult läbi viia oma kutseala töid ja ülesandeid. Ta peab oskama käsitada masi-

naid ja teisi moodsaid tootmisabinõusid. Ta peab saama üsna põhjaliku kutselise ettevalmistuse, põhjalikuma kui seda sai omal ajal käsitöölisel.

Tänapäeva meister ja õppinud tööline, kes oma kutselise ettevalmistuse on saanud käsitöö-ettevõtteis, on pidanud oma kutseala õppimata, sest omal ajal jätkata tegevust oma kutsealal.

Ka on rea käsitöömeistrite ülesandeks võtnud enda kätte teistel kutsealadel tegutsevad isikud ja seepärast puudub vajadus anda oskustöölisele ja meistrile neid teadmisi, millised olid teatavas ulatuses vajalikud käsitöömeistrile. Ka tootmisviisi ja tootmisabinõude järgi ei saa meie käsitöölisi enam eraldada teistest tööstusaladest, sest endistel käsitöölisel on rakendatud tööle moodsaid masinaid samal määral kui teistel tööstusaladel.

Meie meistritel ja õppinud töölistel ei tohi puududa üldharidus. Nad peavad oma kutsealal saama nii praktilise kui ka teoreetilise ettevalmistuse. Need õppinud töölistel ja meistrid aga, kes tegutsevad kunst-käsitöö aladel, peavad peale tööstusliku omandama ka üldisi teadmisi rakendusliku alalt ja omama tarvilisel määral vormitunnet. Nii meil rakendusliku kutseoskuse korraldamine ja juhtimine peab sündima üsna uutel alustel. Meistrite ja õppinud tööliste kutseharidus peab olema palju põhjalikum ja mitmekülgsem kui käsitöölisel. Kutsehariduse saamist tuleb võimaldada mitte üksnes paarikümnel tööalal, vaid ligikond saja väga mitmesugusel tööalal tegutsevatele meistritele ja õppinud töölistele.

Võttes aluseks neid põhimõtteid seisukohti ja tänapäeva nõudeid töötas koda V sektsiooni välja meistrite, õppinud tööliste ja tööstusõpilaste seaduse põhilised, samuti seaduse eelnõu, millele oleks võimalik rajada kõiki tööstusliku kutseoskuse õpetamise ja õppimise kohta maksmapandavaid korraldusi ja määrusi.

Kojas väljatöötatud eelnõu esitati kaubandus-tööstus- ja samuti ka haridus- ja sotsiaalministeeriumile. Kuna valitsusasutuste arvamine ja põhimõtted kojas heakskiidetud põhimõtetest läksid tunduvalt lahku, tuli kokkuleppe-kava saavutamiseks korraldada rida nõupidamisi ja komisjoni koosolekuid. Ootamata raskemaks muutus töö veel seeläbi, et mõne ministereiumi esindajad avaldasid nõupidamistel ja komisjonides soovi, et seadusesse võetaks mitmed nende poolt soovitatud põhimõtted ja tööstusliku õpetamise üld- kui ka üksikasjaline korraldus antaks mõne

Uus algus

1990 - ndate algus

Kutsekvalifikatsioonisüsteemi
loomise vajaduse teadvustamine

1995 - 1997

Tööandjate, kutse- ja erialaliitude ümarlauad

9.12.1997

Vabariigi Valitsus kinnitas **kontseptsiooni** ja **tegevuskava**
Eesti töötajate kutsekvalifikatsiooni süsteemi loomiseks

1998 algus

Sotsiaalministeerium delegeeris kvalifikatsioonisüsteemi
loomise ja rakendamise Kaubandus-Tööstuskojale

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

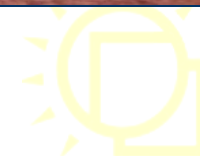
Kaubandus- Tööstuskoja aeg märts 1998 – oktoober 2001

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Õiguslik alus

Kutseseadus (RT I, 2001,3,7)

Riigikogu poolt vastu võetud 19.12.2000

Jõustunud **19.01.2001**

Muudetud järgmiste seadustega:

19.06.2002 (RT I 2002, 61, 375) 01.08.2002

22.01.2003 (RT I 2003, 13, 68) 01.05.2003

17.12.2003 (RT 2003, 83, 559) 01.01.2004

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Sihtasutus Kutsekoda

Asutatud 31.08.2001 vastavalt Kutseseadusele
Era-õiguslik juriidiline isik -Kutsekvalifikatsiooni SA
Alustas tegevust 1. 10. 2001

Alates 4.11.2010 - Sihtasutus Kutsekoda

Asutajad:

Eesti Kaubandus - Tööstuskoda

Eesti Tööandjate Keskliit

Eesti Ametiühingute Keskliit

Teenistujate Ametiliitude Organisatsioon (TALO)

Eesti Vabariik (Sotsiaalministeerium)

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Alates 01.01.2004 HTM haldusalas

Kutsekoda

Õiguslik alus

Kutseseadus (RT, I, 24, 156)

Riigikogu poolt vastu võetud	22.05.2008
Presidendi poolt välja kuulutatud	5. 06. 2008
Jõustunud	1. 09. 2008

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Kutseeaduse eesmärk

1. On kutsete andmise tervikliku süsteemi (kutsesüsteemi) loomine ning selle toimimise tagamine Eesti töötajate konkurentsivõime kasvuks ning kutsekompetentsuse
  - arendamiseks
  - hindamiseks
  - tunnustamiseks ja
  - võrdlemiseks
2. Kutsesüsteem on osa õpitulemuste tunnustamise kvalifikatsioonisüsteemist

Kutsesüsteem seob haridussüsteemi tööturuga

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsete süsteemi arendamist toetab
Euroopa Liit

Kutsekoda

Kutsesüsteemi osalised

- Kutseasutus (HTM)
- Kutseasutuse ülesannete täitja (Kutsekoda)
- Kutsenõukogu (KN)
- Kutsenõukogu esimeeste kogu (KEK)
- Kutset andev organ – Kutse andja (KA)
  - kutsekomisjon
  - hindamiskomisjon
- Kutseregister

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

SA Kutsekoda

Ülesanded

- Kutsesüsteemi arendamine ja rakendamine
- Kutsenõukogude tegevuse ning kutsenõukogude vahelise koostöö korraldamine ja koordineerimine
- Kutsestandardite väljatöötamise ja uuendamise korraldamine, vastava metoodika väljatöötamine
- Kutse andmise ühtse metoodika väljatöötamine ja järelevalve korraldamine kutset andvate organite üle
- Nõustamine ja koolituste korraldamine kutsesüsteemi kohta

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

SA Kutsekoda

Ülesanded

- Riikliku kutseregistri pidamine
- Europassi Keskuse töö korraldamine (alates 02.05.2005)
- Riikliku koordineerimiskeskuse /National Coordination Point (NCP) rolli täitmine
  - riikliku kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) arendamine ja
  - EQF-ga sidustamise kvaliteedi tagamine

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Kutsenõukogu

Kutsenõukogu on Kutsekoja juures tegutsev, võrdsetel alustel sama kutsetegevuse valdkonna töötajate, tööandjate, kutse- ja erialaühenduste ning riigi esindajatest koosnev haldusorgan

- KN institutsionaalse koosseisu kinnitab VV korraldusega
- KN isikkoosseisu kinnitab haridus- ja teadusminister käsikirjaga
- Kutsetegevuse valdkondade loetelu, kutsenõukogude nimetused, moodustamise ja lõpetamise korra, töökorralduse ja institutsioonide esindajate nimetamise kehtestab VV määrusega

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Kutsenõukogude Esimeeste Kogu

- Tegutseb vastavalt uuele kutseseadusele
- Kutsekoja juures tegutsev kutsenõukogude vahelist koostööd koordineeriv kogu
- Koosneb kutsenõukogude esimeestest

Ülesanded

- annab hinnangu kutsestandardi koostamise vajalikkusele (kutsestandardi algatamise ettepaneku ja kutsete kaardi alusel)
- otsustab kutseala esmataseme ja kõrgemate kutsetasemete paigutumise kvalifikatsiooniraamistikus

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Kutsesüsteem

Inimeste tööalase kompetentsuse hindamise ja tunnustamisega seotud tegevuste kogum

Kutsesüsteem seob töö- ja haridusmaailma ning on osa Eesti kvalifikatsioonisüsteemist – kutsesüsteem kui ühenduslüli

Kutsesüsteemi osad on

kutsestandardite koostamine

kutse andmise korraldamine

kutseregistri haldamine

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

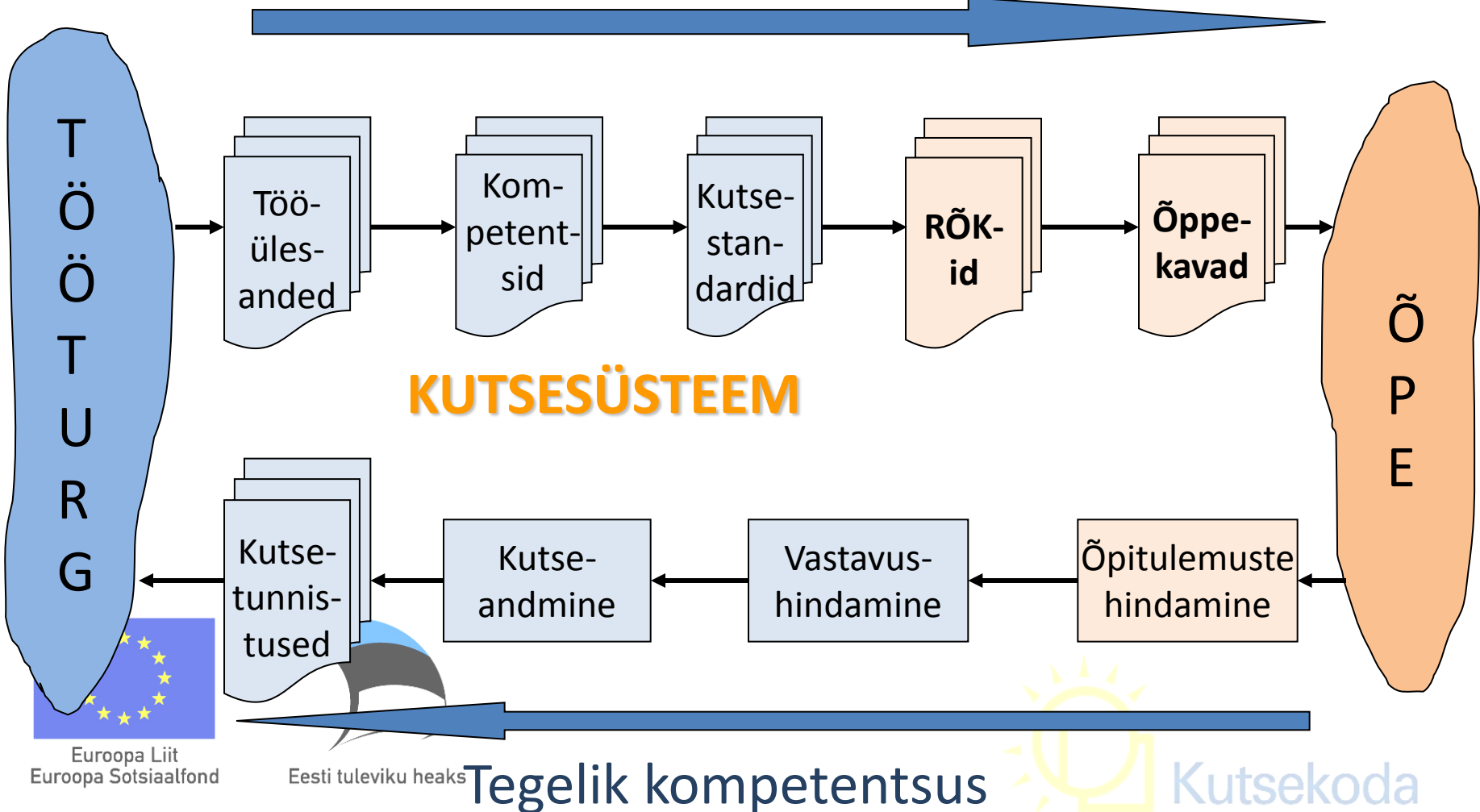
Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Kompetentsuse ring

Oodatav kompetentsus

Kutsesüsteemi eesmärk

- Toetada Eesti töötajate konkurentsivõimet -
töötajad on kompetentsed, neil on edukaks tegevuseks vajalikud teadmised, oskused ja hoiakud
- Olla tugistruktuuriks haridussüsteemile - kutsealasele tegevusele suunatud õppe sisu ja kvaliteet vastab tööturul nõutavale
- Väärtustada inimese teadmisi ja oskusi (kompetentsust), sõltumata nende omandamise ajast, kohast ja viisist (formaalne, mitteformaalne ja informaalne õpe) ning edendada võrdseid võimalusi kompetentsuse hindamisel ja tunnustamisel
- Muuta kutsed riigisisese ja rahvusvaheliselt võrreldavaks

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Formaalne õpe

- Formaalne õpe toimub organiseeritud ja struktureeritud kontekstis (koolis, koolituskeskuses või töökohal)
- On (eesmärkide, aja või õpitoe tähenduses) selgelt määratletud õppimisena
- Formaalne õpe on õppija seisukohast kavatsuslik
- Tavaliselt lõpeb see tunnistuse saamisega (tunnistus, diplom, sertifikaat)

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Mitteformaalne õpe

- Mitteformaalne õpe toimub planeeritud tegevustena, mis ei ole selgelt määratletud õppimisena (õpieesmärkide, õpiaja või õpitoe tähenduses), aga sisaldab olulisi õpielemente
- Mitteformaalne õpe on õppija seisukohalt kavatsuslik
- Tavaliselt ei lõpe see tunnistuse saamisega

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Informaalne õpe

- Informaalne õpe tuleneb igapäevasest tegevusest tööl, perekonnas või vabal ajal
- See ei ole (eesmärkide, aja või õpitoe osas) organiseeritud või struktureeritud
- Informaalne õpe on õppija seisukohast enamasti ettekavatsemata ja ei ole teadvustatud
- Tavaliselt ei lõpe see tunnistuse saamisega

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Elukestva õppe tunnustamine

Formaalõppe
kvalifikatsioonid

Mitteformaalse
õppe
kvalifikatsioonid

Formaalse õppe tunnustamine

Elukestva õppe tunnustamine

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Kutsesüsteemi põhimõtted (2)

Sotsiaalne partnerlus (töötajad, tööandjad, koolitajad ja riik)

Järjepidev koostöö erinevate huvirühmadega (nt töömaailm ja haridusmaailm)

- ✓ et ühtlustada arusaamu
- ✓ et ühtlustada kasutatavaid mõisteid
- ✓ et reguleerida rollide ja ülesannete jaotust
- ✓ et muutustele reageerida ja tegutseda üheskoos ja kooskõllaliselt

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Kutsesüsteemi põhimõtted (3)

Avatus muutustele

- valdkondade vaheliste traditsiooniliste vaheseinte kadumine
- seoste loomine valdkondade vahel
- uued kutsealad
- uued kutsed
- kutsete vahelised seosed ja sidusoskused
- uued kutsestandardid

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Kutsesüsteemi põhimõtted (4)

Vabatahtlikkus

kutse taotlemine on vabatahtlik, väljaarvatud reguleeritud kutsealade puhul, kus töötamise eelduseks on kutsetunnistus

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

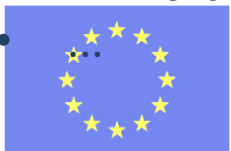

Kutsekoda

Reguleeritud kutsed, kus töötamiseks on nõutav kutsetunnistus (näited)

- Raamatukoguhoidja (erialase kõrghariduse puudumisel)
- Ehitusjuht kui vastutav spetsialist (erialase kõrghariduse puudumisel)
- Treenerid
- Raudtee liiklusohutusega seonduvad kutsed
- Kalurid
- Korstnapühkijad
- Koorijuhid (2006.a. tasustas Tallinna linn koorijuhte vastavalt kutsetasemele)
- Konsulendid – põllumajandusalane nõustamine on riiklikult toetatav, kui konsulendil ehk nõustajal on kutsetunnistus
- Turvasüsteemide tehnik
- Turvatöötaja
- Päästja
- Pürotehnik
- Kinnisvarahindaja

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Kutsesüsteemi põhimõtted (5)

Rahvusvaheline võrreldavus ja tunnustamine

- ✓ EL riikides on või on loomisel rahvuslikud kvalifikatsiooniraamistikud
- ✓ Eestis on uue kutseseaduse järgi 8-tasemeline kvalifikatsiooniraamistik
- ✓ Rahvuslikud raamistikud sidustatakse Euroopa kvalifikatsiooniraamistikuga (EQF- European Qualifications Framework for LLL)

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

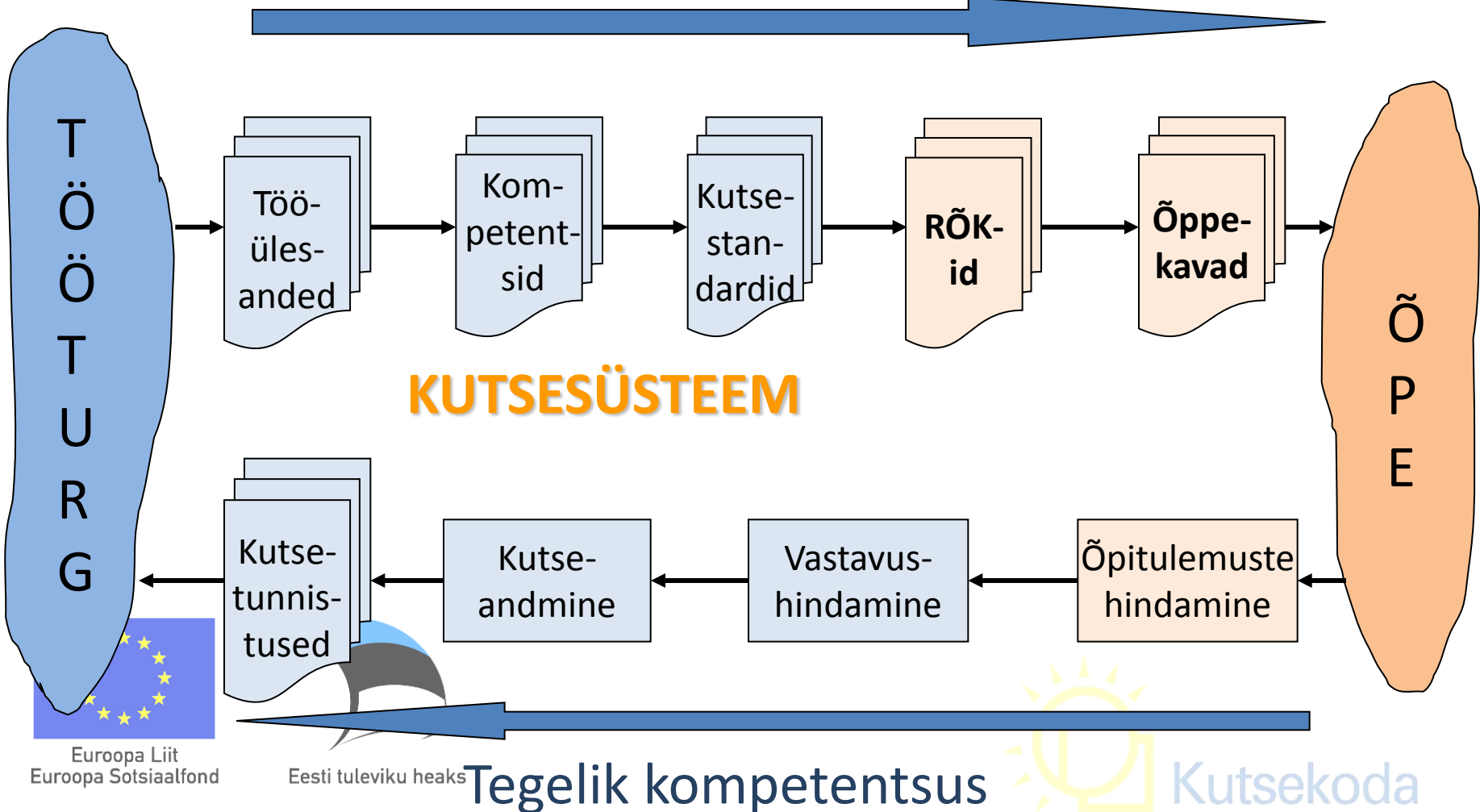
Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Kompetentsuse ring

Oodatav kompetentsus

Kutsestandard (KS)

Kutsestandard on kutsesüsteemi keskne element

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse kutsetegevust ning esitatakse kutsealade ja -tasemete kompetentsusnõuded ehk

töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Kutsestandardi väljatöötamise põhimõtted

- KS töötatakse välja konsensususe põhimõttel, mis tähendab, et KS koostatakse koostöös huvirühmadega
- KS-s kirjeldatakse kutseenõudeid baastasemel ehk KS-s on toodud kutsealal töötamiseks vajalikud esmatähtsad kompetentsid
- KS on oma olemuselt vabatahtlik (soovituslik)
- KS-le on määratud kehtivusaeg, mida muudetakse koheselt vastavalt tööturul toimunud muudatustele. Eesmärk on see, KS-s toodud kutseenõuded on igal võimalikul ajahetkel kooskõlas tööturu tegelike vajadustega

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Kutsestandard peab vastama järgmistele tingimustele

- On koostatud kutsete tuginedes kutsete kaardistamise ja tööanalüüsi tulemustele
  - On üles ehitatud osade (kompetentside) kaupa
  - Kirjeldab oodatavaid kompetentse vaadeldavatena ja hinnatavatena
  - Määratleb isiku kompetentsuse hindamismeetodid
- see on oluline olukorras, kus ühele kutsele on kutse andjaid rohkem kui üks ning kvaliteetid tagamiseks on vaja seada ühtseid (ja abistavaid) reegleid
- Määratleb vastava kutse kvalifikatsioonitaseme EKR-s

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Kutsestandardi otstarve

Kutsestandard

- on aluseks tööturu nõudmistele vastavate õppekavade ja koolitusprogrammide koostamisele
- on aluseks inimeste kompetentsuse hindamisele
- on abiks ametite kirjeldamisel ja tutvustamisel
- on aluseks töötajate kutseõuete määramisel, ametijuhendite koostamisele ja töötajate värbamisel
- annab inimesele võimaluse planeerida oma arengut ja karjääri ning loob aluse elukestavale õppimisele
- on aluseks kutsetunnistuste rahvusvahelisele võrdlemisele

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Kutsestandardi koostamine

Õiguslik alus

Kutsestandardite koostamise, muutmise ja vormistamise kord
Haridus- ja teadusministri 28. novembri 2008.a määrus 69

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

1. etapp

Kutsete kaardistamine (1)

OLULINE! Kutsestandardi seos reaalse töömaailmaga

- Kutsete kaardistamise eesmärgiks on inimeste tööalast tegevusala, kutsetegevuse valdkonda ja kutseala hõlmava tervikpildi loomine, mis on aluseks Eesti kutsete kataloogi ja kutsestandardite koostamisele.
- Kaardistamise lähtepunktiks on tegelikust tööelust või õppekavaarendusest tulnud vajadus teataval alal (tegevusalal, valdkonnas või alavaldkonnas) kutsestandardi või kutsestandardite koostamiseks

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Kutsete kaardistamine (2)

1. Koostatakse kutseala ja kutsete kaart

Kutseala on sarnastel tegevustel põhinev, eri tasemel kompetentse eeldav kutsete kogum

Näide

Kutseala: toiduvalmistamine

Kutseala kutsed: Abikokk, kokk, suurköögikokk, restoranikokk, meisterkokk

2. Otsustatakse, missugusele kutsele (või kutsetele) on vajadus koostada KS

3. Valitud kutse (kutsete) osas viiakse läbi tööanalüüs, mille käigus kirjeldatakse töö ja kaardistatakse kutses sisalduvad tööosad ja tööülesanded

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Vajadusel tuuakse välja valitavad töö osad, mis suunavad spetsialiseerumisele

Kutsekoda

2. etapp

Kutsestandardi koostamise algatamine

- Ettepaneku kutsestandardi koostamiseks võib esitada kutse andja või muu vastava valdkonnaga seotud organisatsiooni, ettevõtte või asutuse, samuti Kutsenõukogude Esimeeste Kogu (KEK)
- Kirjalik ja põhjendatud ettepanek koos kutsete kaardiga esitatakse Kutsekojale, kus see registreeritakse ning edastatakse KEK-le
- Esialgse hinnangu ettepanekule annab KEK, hinnates kutsestandardi vajalikkust ja selle paigutumist üldises kvalifikatsiooniraamistikus
- Lõpliku otsuse kutsestandardi koostamise algatamiseks teeb kutsenõukogu

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

3. etapp

Kutsestandardi koostamine

A-osa KUTSEKIRJELDUS
B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED
C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Kutsestandardi A- osa

Kutsekirjeldus

Kutsekirjeldus annab ülevaate töö iseloomu, peamiste tööosade ja –tööülesannete, tarvilike töövahendite, töökeskkonna, sh töö eripära ning töötaja isiksuslike eelduste kohta

See on teabeallikaks inimesele elukutse valikul ja karjääritee kujundamisel. Siit saavad vajalikku teavet karjäärinõustajad, tööturu konsultandid, personalitöötajad ja koolitajad

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Kutsestandardi A- osa

Kutsekirjeldus

A.1 Töö kirjeldus

A.2 Töökeskond ja töö eripära

A.3 Töövahendid

A.4. Tööks vajalikud isikuomadused: vaimsed ja kehalised võimed ja iseloomujooned

A.5. Kutse siseriiklikud ja rahvusvahelised regulatsioonid

A.6. Võimalikud ametinimetused

A.7 Kutsealane ettevalmistus

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Kutsestandardi B-osa Kompetentsusnõuded

Kutsestandardi B-osas esitatud kompetentsusnõuded on aluseks õppekavadele ja kutsetaotleja hindamisele

B.1 Kutse struktuur ja kutse taotlemiseks nõutavad kompetentsid

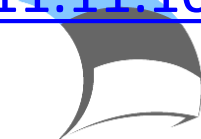
B.2 Kompetentsid

Mesinik [Q:_Eve\TT ja PM](#)

[Kutsenõukogu\Kaardistamine\Mesinikud\KS TR\Mesiniku KS
kavand 11.11.10.doc](#)

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Kutsestandardi C-osa

Üldteave ja lisad

- C.1
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris
  2. Kutseala ja kutseala kutsed
  3. Lähedased kutsealad ja kutsed
  4. Kutsestandardi koostajad
  5. Kutsestandardi kinnitaja ning otsuse number ja kuupäev
  6. Kutsestandardi kehtivus
  7. Kutsestandardi versioon – esma- või uustöötlus
  8. Viide Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatorile (EMTAK)
  9. Viide Ametite klassifikaatorile (ISCO)
  - 9 Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)
  10. Kutset andev organ

11. Kutse andja

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

C.2

Kutsenimetus võõrkeeles

C.3

Lisad

Kutsekoda

4. etapp

Kutsestandardi kavandi arvamusküsitlus

- Järgides konsensususe põhimõtteid, peab kutsestandardi kinnitamisele eelnema kutsestandardi kavandi avalik arvamusküsitlus
- Vastavate valdkondade ettevõtete esindajatel, spetsialistidel, praktikutel ja teistel asjast huvitatutel saavad ettenähtud perioodi jooksul tutvuda töörühmade poolt koostatud kutsestandardi kavandiga ning esitada ettepanekuid ja kommentaare
- Arvamusküsitlusetulemuste põhjal koostatakse kutsestandardi lõppredaktsioon

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

5. etapp

Kutsestandardi kinnitamine

KEKi otsus KS kavandi paigutamise kohta kvalifikatsiooniraamistikus

Arvamusküsitluse läbinud KS kavand esitatakse KEK-le, kes otsustab KS paigutamise kutsesüsteemis ning kutseala esmataseme ja kõrgemate kutsetasemetega paigutamise kvalifikatsiooniraamistikus

KS kinnitamine kutsenõukogu poolt

- Pärast KEK-i poolt otsuse tegemist esitada KS kavand kutsenõukogule
- Kutsestandardi kinnitab oma otsusega kutsenõukogu
- Juhul kui kutsenõukogu otsustab KS-t mitte kinnitada, saadab ta selle täiendavaks töötlemiseks ja parandamiseks kavandi koostanud töörühmale

KS avalikustamine

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Kõik KN-de poolt kinnitatud ja kehtivad KS-d on kantud kutseregistrisse, kuhu on kasutajatele vaba juurdepääs Kutsekoja veebilehe kaudu

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Kompetents Kompetentsus

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Kompetents (1)

Täiesti uue lähenemise tõi kaasa Harvardi professori D. McClellandi uurimus 1973-ndal aastal pealkirjaga “Hinnata kompetentsi, mitte intelligentsi”

McClelland väitis, et traditsioonilised akadeemilised hinded ja saavutused ei ennusta, kui edukas on inimene töös ja elus üldisemalt. Eduka töösoorituse jaoks on olulised spetsiifilised kompetentsid, mis eristavad tipptegijaid keskmisest töötajast - näiteks empaatia, enesedistsipliin ja initsiatiiv

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Kompetents (2)

Iga tööd on võimalik teha erinevalt. Mõned inimesed saavad oma tööülesannetega paremini hakkama kui teised sama tööd tegevad inimesed. Parimad töötajad teevad midagi teisiti, nende tööülesannete täitmise juures võib täheldada erinevaid käitumisi, hoiakuid, suhtumisi ehk kompetentse kui keskpäraste saavutustega töötajatel

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Kompetents (3)

Teadmiste, oskuste ja võimete kogumid, mis võimaldavad töotajal täita konkreetseid tööülesandeid organisatsiooni eesmärkide saavutamisel (Reilly ja McGourty 1998)

Kompetentsid on oma potentsiaali tõlkimine tööalase võimekuse keelde

Kompetents on isiksuse omaduste kompleks, mis võimaldab prognoosida tööalast edukust

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Kompetents (4)

Kompetents on käitumisviis, millega kaasnevad teatud mõtted ning hoiakud ning mida tingib teatud omaduste kompleks (isiksuse omadused, mina-pilt, motiivid, teadmised, oskused)

Näiteks pole inimesel saavutusorientatsiooni kompetentsi, kui ta ainult mõtleb igal hommikul, et temast peab saama suurpanga direktor, kuid ei võta selle nimel midagi ette.

Kompetents on käitumiste kogum, mis on oluline soovitud tulemuste saavutamiseks (SHL Group)

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

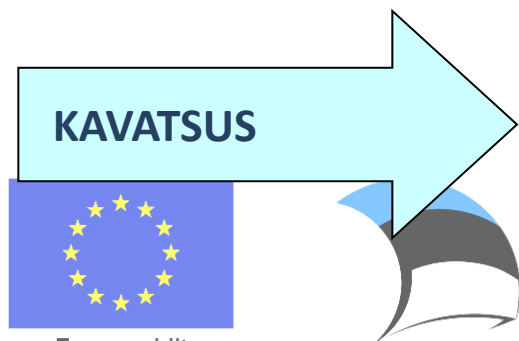
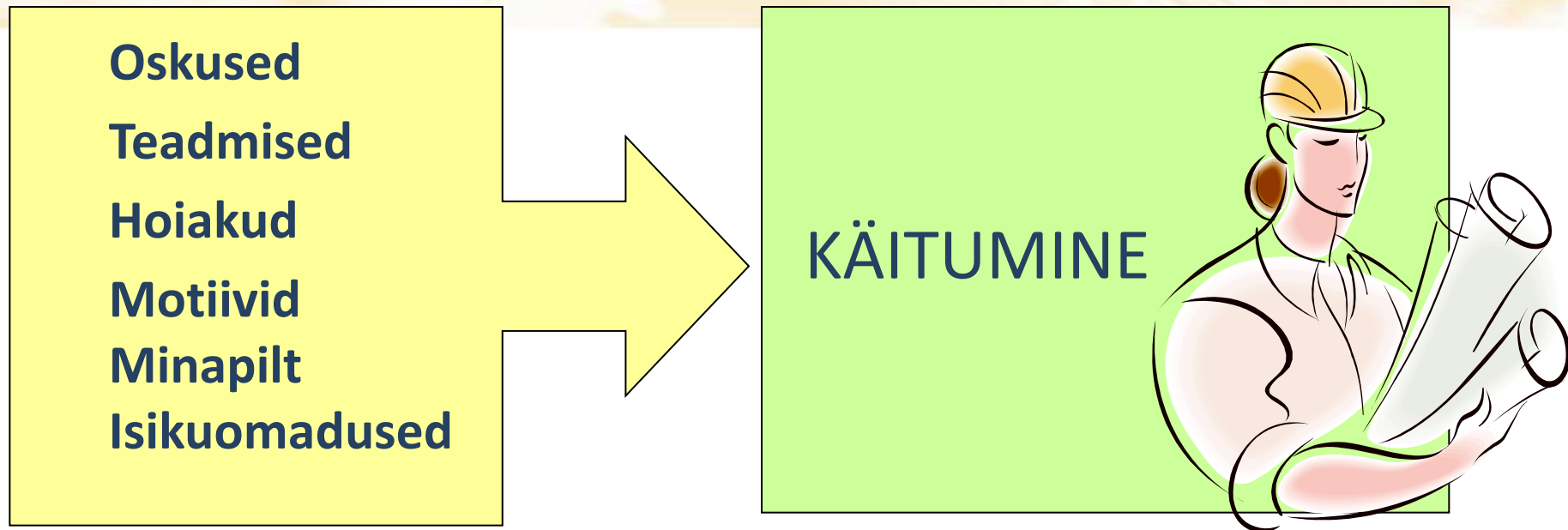

Eesti tuleviku heaks

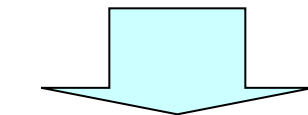

Kutsekoda

Kompetents ja töökäitumine

KÄITUMINE

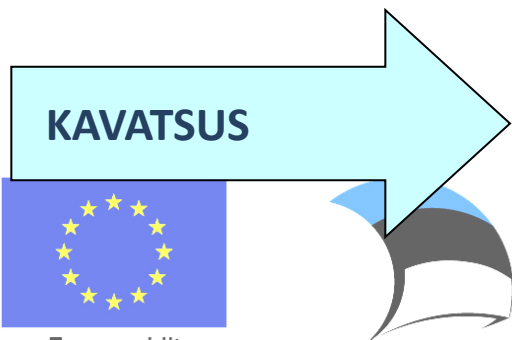
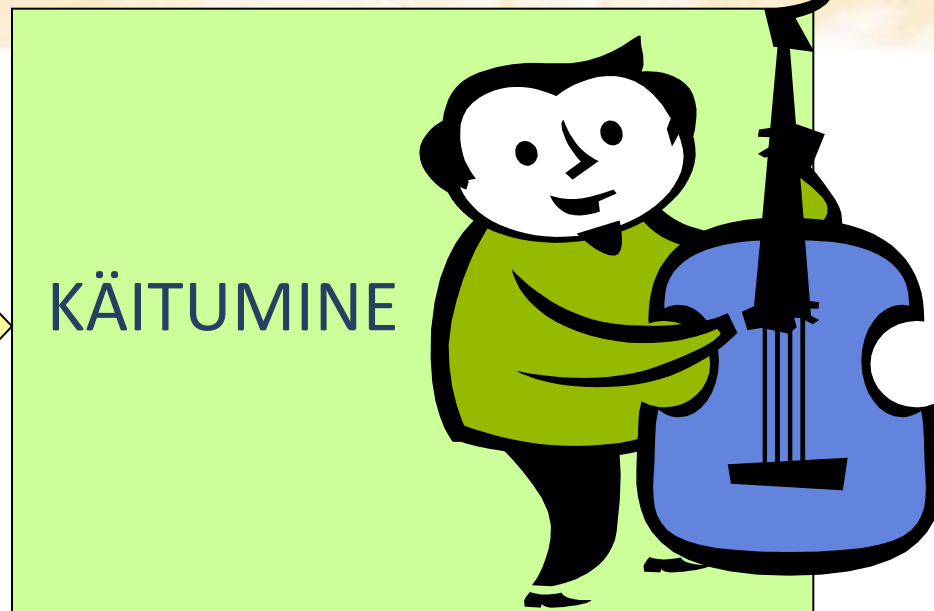
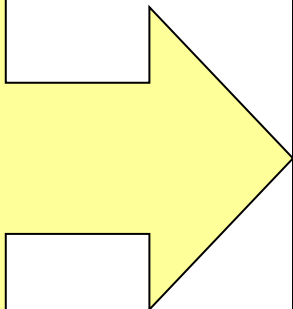
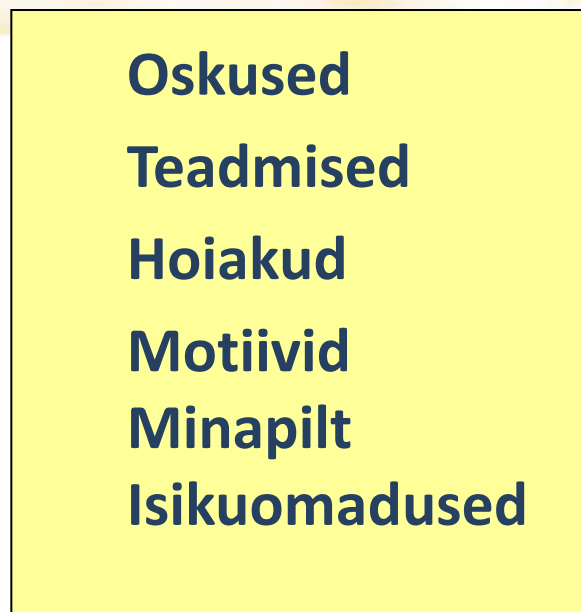
TULEMUS

Kutsekoda

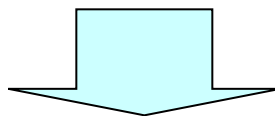

Kompetents ja töökäitumine

Euroopa Liit
Euroopa Liit
Allikas: Piret Jannes, Fontes AS

KÄITUMINE

TULEMUS

Kutsekoda

Tööandja ootused

“Ma vajan töökäsi, aga saan kaasa inimese!”

Henry Ford (1863 – 1974)

USA autotööstuse rajaja

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Tööandja ootused

Võtan inimese tööle esmajoones tema isikuomaduste järgi

- inimese hoiakuid ja väärtushinnanguid on raske ümber kujundada
- teadmisi ja oskusi on aga võimalik õpetada ja arendada

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Kompetentsus

Kompetentsus on teadmine-kuidas-teha, see on „see midagi”, mis teeb toimingu võimalikuks

Kompetentsus on edukaks kutsetegevuseks vajalik teadmiste, oskuste, kogemuste ja hoiakute kogum (*Kutseeadus*)

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

B.2 Kompetentsid

Kompetents (id) on suutlikkus täita konkreetset tööosa ja -ülesannet. Kompetents on tegevuses väljenduv teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum

Kompetentsid kirjeldatakse kahes vaates

- Tegevusnäitajad
- Teadmised

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

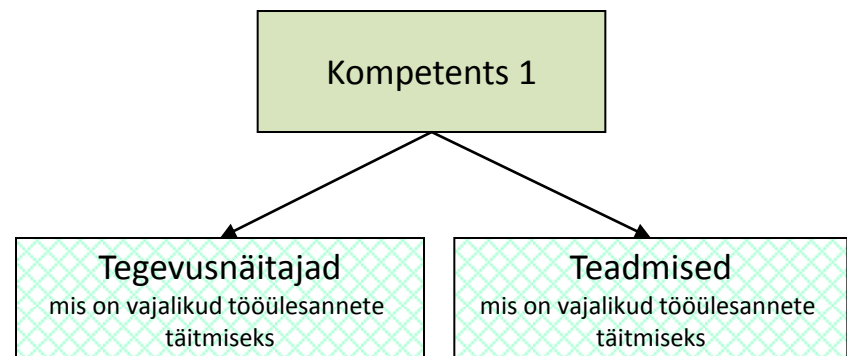
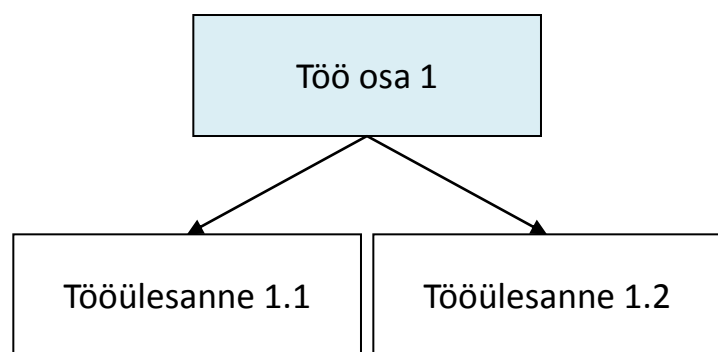

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Mõistete seosed kutsestandardis

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond
Mait Raava

Eesti tuleviku heaks

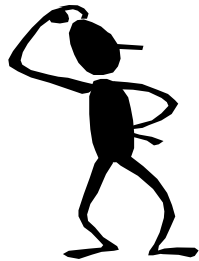

Kutsekoda

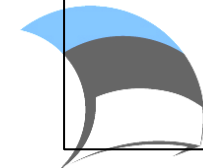
Kompetentsipõhine kutsestandard

T
Ö
Ö

E
E
S
M
Ä
R
K

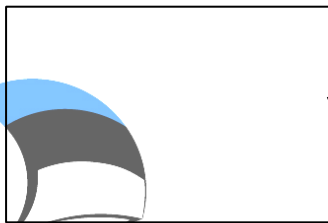
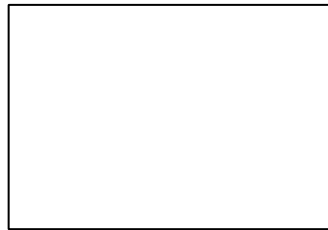

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

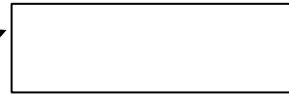
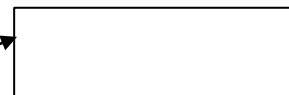

Eesti tuleviku heaks

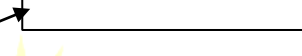
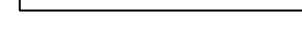
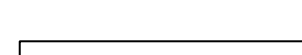
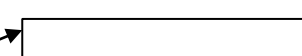
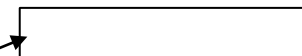
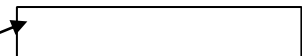
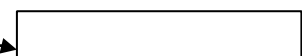
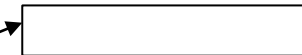
Töö osad

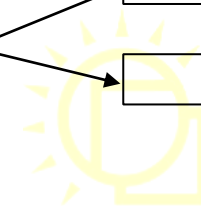
Tööülesanded

Kompetentsid

T
u
l
e
v
i
k
u
h
e
a
k

Kutsekoda

Kutsetele EKR taseme määramine

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Eesti kvalifikatsiooniraamistik (EKR)

Kutseseadus § 4 lg 4

Eesti kvalifikatsiooniraamistik jaguneb kaheksaks tasemeks, kusjuures 1. tase on madalaim ja 8. tase kõrgeim.

Tasemete kirjeldused on esitatud kutseaduse lisas 1 “Kvalifikatsiooniraamistik”

Kvalifikatsiooniraamistiku tasemete kirjeldused määratlevad haridussüsteemi õpitulemuste ja kutsete süsteemi kutsetasemete üldnõuded

- ✓ Kutseaduse lisa 1 toodud kirjeldused on EQF tasemekirjelduste tõlge eesti keelde

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Euroopa elukestva õppe kvalifikatsiooniraamistik (EQF LLL)

- EQF on vabatahtlik algatus ja põhineb riikide vastastikusel usaldusel
- EQF-i nõuanderühm (*Advisory Group*) on esitanud **10 kvaliteedikriteeriumi ja protseduuri** riikliku kvalifikatsiooniraamistiku tasemete sidustamiseks EQF-ga
- EQF on võrdlusraamistik, (tõlkevahend), mis seostab omavahel EL riikide kvalifikatsioonisüsteemid ja seeläbi aitab eri maade kvalifikatsioone vastastikku arusaadavamaks ja võrreldavaks muuta

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Euroopa elukestva õppe kvalifikatsiooniraamistik (EQF LLL)

Euroopa kvalifikatsiooniraamistik jaguneb kaheksaks tasemeks, kusjuures
1. tase on madalaim ja 8. tase kõrgeim

Kvalifikatsioonitasemeid kirjeldatakse teadmiste, oskuste ning iseseisvuse ja vastutuse ulatuse terminites

EQF tasemete kirjeldused on ametlikult ka EKR tasemete kirjeldused (tõlgitud eesti keelde)

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Kvalifikatsiooniraamistik (1-2)

Tase	Teadmised	Oskused	Iseseisvuse ja vastutuse ulatus
1	Üldteadmised	põhioskused lihtsamate (töö) ülesannete täitmiseks	töötab või õpib otsesel juhendamisel piiritletud situatsioonis
2 <i>Põhihariduse nõudeta kutseõpe</i>	põhilised tööalased või õppesuunaalased faktiteadmised	põhilised kognitiivsed ja praktilised oskused vastava teabe kasutamiseks, et täita (töö) ülesandeid ja lahendada tavalisi probleeme, kasutades lihtsaid reegleid ja töövahendeid	töötab ja õpib juhendamisel, kuid mõningase iseseisvusega

Kvalifikatsiooniraamistik (3)

Tase	Teadmised	Oskused	Iseseisvuse ja vastutuse ulatus
3 <i>Kutseõpe põhihariduse baasil, kutsekeskharidusõpe ja kutseõpe keskhariduse baasil</i>	teadmised tööalaste või õppesuunaalaste faktide, põhimõtete, protsesside ja üldiste mõistete kohta	kognitiivsed ja praktilised oskused (töö) ülesannete täitmiseks ja probleemide lahendamiseks, valides ja rakendades põhimeetodeid, töövahendeid, materjale ja teavet	vastutab töö- või õppeülesannete täitmise eest kohandab probleemide lahendamisel enda käitumist vastavalt olukorrale

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Kvalifikatsiooniraamistik (4)

Tase	Teadmised	Oskused	Iseseisvuse ja vastutuse ulatus
4 <i>Kutseõpe keskhariduse baasil, mille alustamise lisatingimus on varasem vastav erialane ettevalmistus</i>	töölased või õppesuunaalased laiaulatuslikud fakti- ja teooriate teadmised	töölased või õppesuunaalased kognitiivsed ja praktilised oskused konkreetsetele probleemidele lahenduse leidmiseks	juhib ise oma tööd ja õppimist vastavalt juhtnööridele situatsioonides, mida saab tavaliselt ette näha, kuid mis võivad muutuda juhendab kaaslaste tavatööd, võtab mõningase vastutuse töö ja õppetöö hindamise ja edendamise eest

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Kvalifikatsiooniraamistik (5)

Tase	Teadmised	Oskused	Iseseisvuse ja vastutuse ulatus
5	töölased või õppesuunaalased põhjalikud, spetsialiseeritud, faktilised ja teoreetilised teadmised ning teadlikkus oma teadmiste piiridest	igakülgsed kognitiivsed ja praktilised oskused abstraktsetele küsimustele loovate lahenduste leidmiseks	juhib ja juhendab töö- ja õppesituatsioone, kus võivad juhtuda ettearvamatud muutused, kontrollib ja arendab enda ja teiste tegevust

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Kvalifikatsiooniraamistik (6)

Tase	Teadmised	Oskused	Iseseisvuse ja vastutuse ulatus
6 <i>Bakalaureuse- õpe, rakendus- kõrgharidus- õpe</i>	töölased või õppesuunaalased süvateadmised, sh kriitiline arusaam teooriatest ja printsipiidest	meisterlikkust ja novaatorlikkust demonstreerivad arenenud oskused konkreetsete tööalaste või õppesuunaalaste keeruliste ja ettearvamatute probleemide lahendamiseks	juhatab keerulisi tehnilisi või kutsealaseid tegevusi või projekte, võtab vastutuse otsuste langetamise eest ettearvamatutes töö- või õppesituatsioonides vastutab üksikisikute ja rühmade kutsealase arendamise juhtimise eest

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Kvalifikatsiooniraamistik (7)

Tase	Teadmised	Oskused	Iseseisvuse ja vastutuse ulatus
7 <i>Magistriõpe</i>	väga spetsialiseeritud, osaliselt tööalaste või õppesuunaalaste teadmiste esirinnas olevad teadmised, millel rajaneb originaalne mõtlemine kriitiline teadlikkus tööalastest või õppesuunaalastest ja eri valdkondade vahelistest probleemidest	spetsialiseeritud probleemilahendamise oskused, mis on vajalikud teadus- ja/või innovatsioonitegevuses, selleks et luua uusi teadmisi ja protseduure ning siduda eri valdkondade teadmisi	juhhib ja muudab töö- või õppesituatsioone, mis on keerukad, ettearvamatud ja nõuavad uut strateegilist käsitlust võtab vastutuse kutseteadmisesse ja -tegevusse panuse andmise eest ja/või kontrollib meeskondade strateegilist tegutsemist

Kvalifikatsiooniraamistik (8)

Tase	Teadmised	Oskused	Iseseisvuse ja vastutuse ulatus
8 <i>Doktoriõpe</i>	teadmised, mis on tööalaste või õppesuunaalaste ja valdkondadevahelist e teadmiste esirinnas	eriti arenenud ja spetsialiseeritud oskused ja tehnikad, kaasa arvatud süntees ja hindamine, mis on vajalikud kriitiliste küsimuste lahendamiseks teadus- ja/või innovatsioonitegevuses ja olemasolevate teadmiste või kutseoskuste täiendamiseks ning uuesti määratlemiseks	omab autoriteeti ja demonstreerib oma novaatorlikkust, iseseisvust, teadus- ja kutsealast meisterlikkust ning pidevat pühendumust uute ideede või protsesside arendamisel töö- või õppesituatsioonide, sh teadustöö, esirinnas

Õpiväljundite seos kvalifikatsiooniraamistikuga

Kutseharidus

Kutseõppe liikide õpiväljundite seos kvalifikatsiooniraamistikuga on määratletud kutseharidusstandardis

Alus: Vabariigi Valitsuse 6. aprilli 2006. a määruse nr 90 «Kutseharidusstandard»

Kõrgharidus

Kõrgharidustaseme astmete õpiväljundite seos kvalifikatsiooniraamistikuga on määratletud kõrgharidusstandardis

Alus: Vabariigi Valituses 18. detsembri 2008.a määruse nr 178 „Kõrgharidusstandard“

lisa 1

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Kutsele EKR taseme määramine

Uued kutsestandardid koostatakse uute põhimõtete alusel ja määratakse EKR tase vastavalt kvalifikatsioonitasemete kirjeldustele

5-tasemelises raamistikuga seotud kutsestandardid (neid on üle 700) suhestatakse uue 8- tasemelise raamistikuga

Esmalt hinnatakse ja suhestatakse kutsestandardid,

- mis on aluseks õppekavadele ja kutse andmisele
- mille järgi on väljastatud tähtajatud kutsetunnistused

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

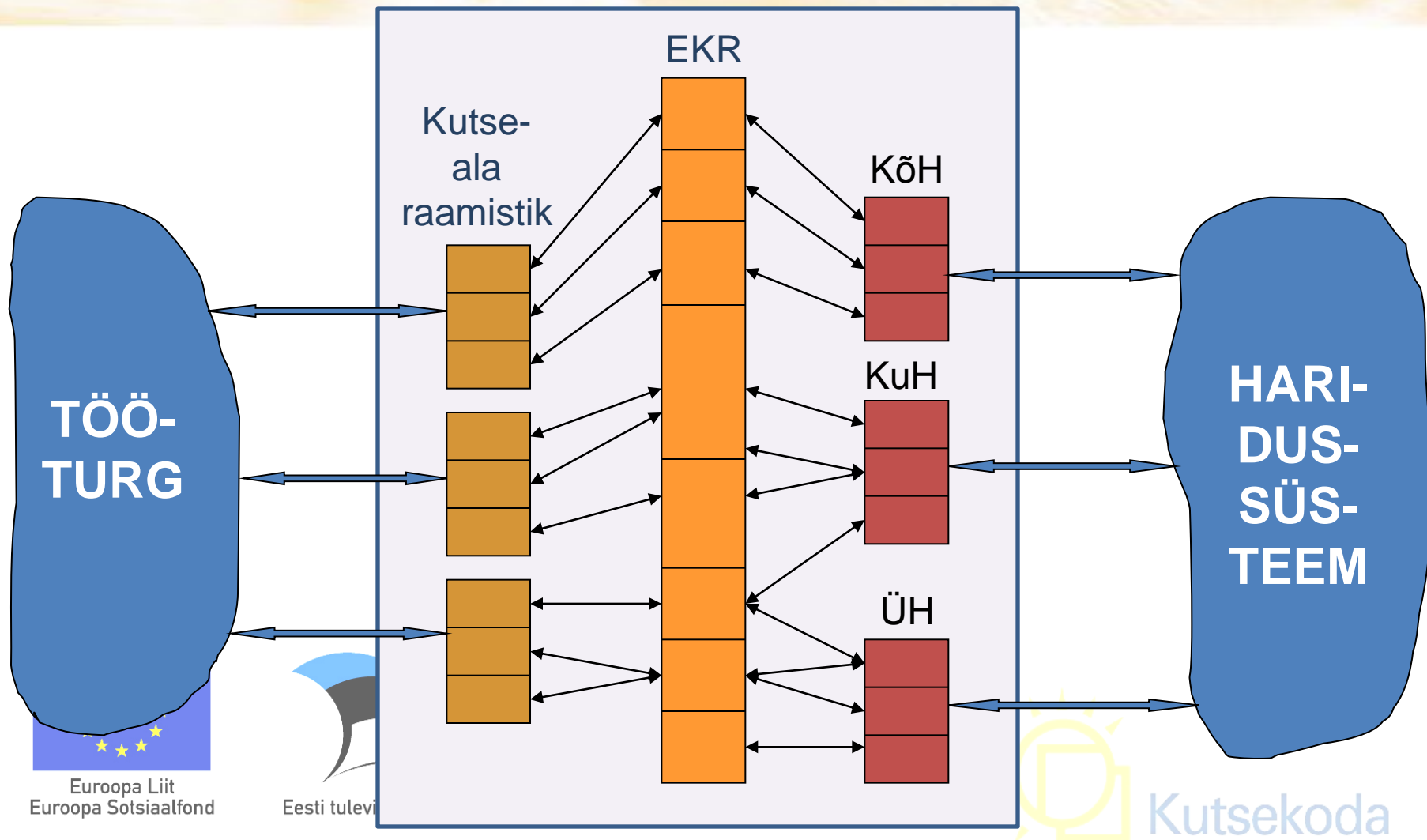

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Eesti kvalifikatsiooniraamistik (EKR)

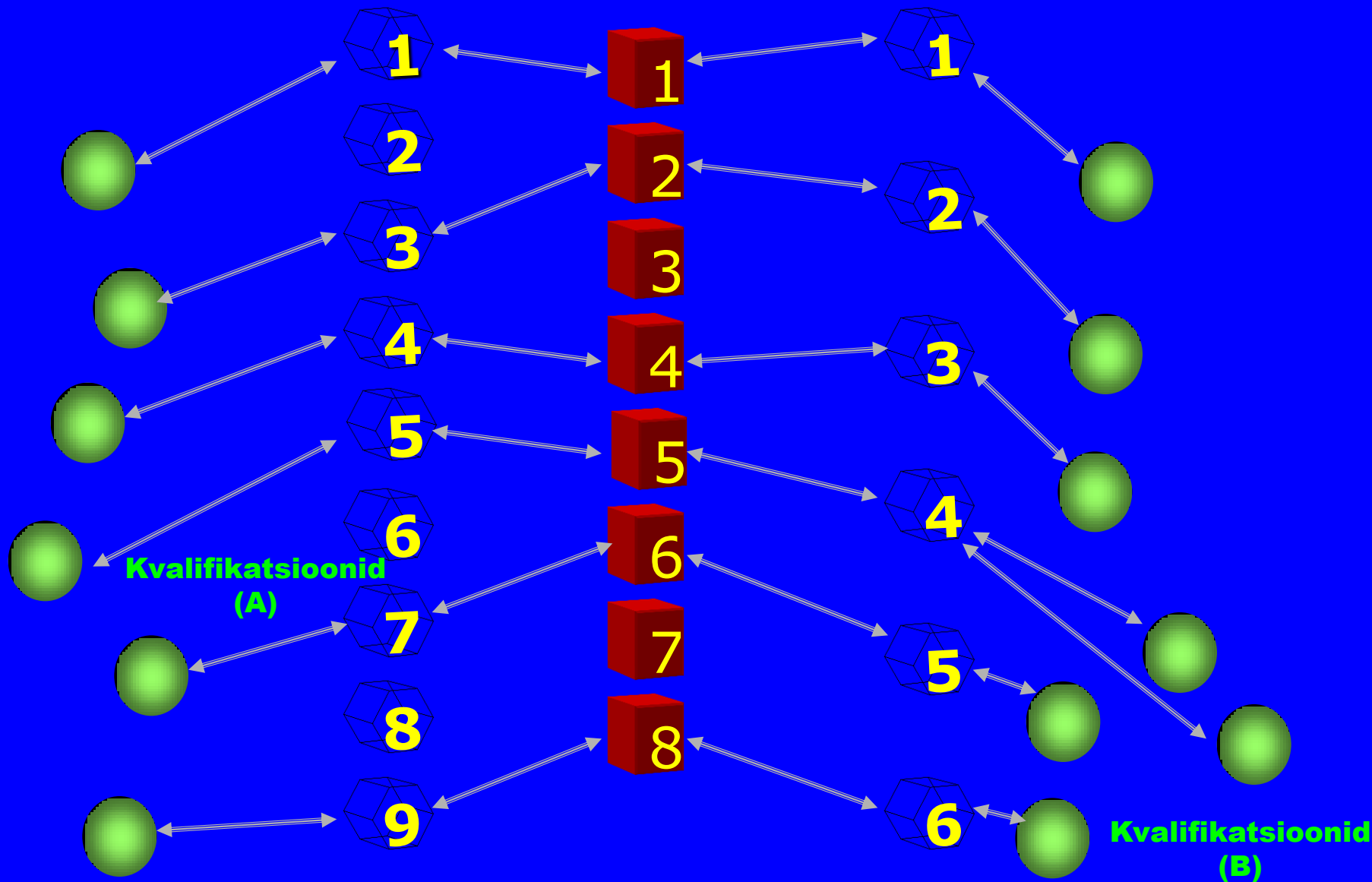

European
Qualifications
Framework

Riik A

Riik B

Kutse andmine

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Alguste algus

1935

Kutseomistamise pidulik tseremoonia 1935 a.

Eesti Kaubandus-Tööstuskojas

Kutse andmine

Kutse andmine on protsess, mille käigus pädev asutus **hindab** kindlaksmääratud kriteeriumidest lähtuvalt kutse taotleja kompetentsuse (teadmiste, oskuste ja hoiakute) vastavust kutsestandardis toodud kompetentsusnõuetele ning mille tulemusena väljastatakse taotlejale kutsetunnistus

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Kutsetunnistus

Kutsetunnistus tõendab isiku kompetentsuse vastavust kutsestandardis kehtestatud nõuetele

Mirjam Lindpere (TTÜ karjäärinõustamise spetsialist) hinnang

Kutsetunnistus annab enesekindlust ja on kvaliteedimärgiks kliendile. Ühtlasi näitab see ka seda, et tunnistuse omanik on vaevaks võtnud pingutada ja oma teadmisi tõestada. See paber annab tunde, et "vastan kehtestatud nõuetele", olen kellegagi võrreldav, võin tõesti asjaga tegeleda. Kutsetunnistus annab lisaväärtust isikliku karjääri teel. Saab CV-sse kirjutada ja tööintervjuul seda esile tõsta.

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Kutsetunnistus

Kutsetunnistuse lisa

Europassi dokument

 KUTSEVALIKATSIOONIKOOD: KUTSEKODA

KUTSETUNNISTUS

016728

Lootus Õnneleid

ISIKUKOOD 4512589632

vastab

Makaronipuurija V

kutsekvalifikatsiooni nõuetele

Tunnistus kehtib
01.01.2050

Tunnistus on välja antud
19.10.2006

Eesti Vabariigis
Tunnistus on kantud riiklikku
kutseregistrisse

Kutsekomisjoni esimees
Maido Makaron

Kutsekvalifikatsiooni
omistava organi pitser

 EUROPASS CERTIFICATE SUPPLEMENT ⁽¹⁾
Republic of Estonia

1. TITLE OF THE CERTIFICATE ⁽¹⁾
KOORJUHT V
⁽¹⁾ in the original language

2. TRANSLATED TITLE OF THE CERTIFICATE ⁽¹⁾
CHOIR CONDUCTOR V
⁽¹⁾ If applicable. This translation has no legal status.

3. PROFILE OF SKILLS AND COMPETENCES
PROFILE OF THE PROFESSION

A Choir Conductor is a person possessing the musical abilities, education and experience necessary for conducting of an actively functioning choir. The objective of his/her work is development of the choir, thereby providing to the general public aesthetical education and high-quality music experiences and influencing of people's taste in music, which allows realisation of his/her professional skills. The result of objective achievement process is concert activity. The profession of a Choir Conductor requires musical skills and communication skills. The profession of the choir conductor is of variable nature. A Choir Conductor must be able to work independently. A Choir Conductor masters conducting techniques, knows conducting methods, feels and perceives the choir as an instrument, is able to read choir score, and knows choir literature.

ADVANCED PROFESSIONAL SKILLS REQUIRED FOR CHOIR CONDUCTOR V LEVEL
(Advanced level – employee performs, under changeable circumstances, work tasks, which require knowledge extension, problem solving, application of scientific theories and definitions, analysis, systematisation, further development and teaching of knowledge obtained; has obtained wide professional knowledge and skills; organises allocation of resources as well as the work of others employees, and is responsible for the work.)

- 1) Conducting
- 2) Score performance on the piano
- 3) Selection of stylistically versatile choir repertoire
- 4) Independent work with the score
- 5) Knowledge of choir. Vocal-pedagogical basics. Voice care
- 6) Free accompaniment of songs on the piano
- 7) Solfeggio
- 8) Harmony
- 9) History of music and Choir literature (incl. Estonian choir music and National Song Celebrations)
- 10) Experience of singing in a choir

4. RANGE OF OCCUPATIONS ACCESSIBLE TO THE HOLDER OF THE CERTIFICATE ⁽¹⁾

- 1) Choir conductor
- 2) Choirmaster
- 3) Director of a vocal ensemble

⁽¹⁾ If applicable

⁽¹⁾ **Explanatory note**
This document is designed to provide additional information about the specified certificate and does not have any legal status in itself. The format of the description is based on the following texts: Council Resolution 95/C 46(1) of 3 December 1992 on the transparency of qualifications, Council Resolution 95/C 224/04 of 15 July 1996 on the transparency of vocational training certificates, and Recommendation 2001/1813/EC of the European Parliament and of the Council of 10 July 2001 on mobility within the Community for students, persons undergoing training, volunteers, teachers and trainers. More information available at: <http://europass.cedefop.eu.int>
© EUROPEAN COMMUNITY 2002

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsetunnistuse lisa

EUROPASS CERTIFICATE SUPPLEMENT ⁽¹⁾	
1. TITLE OF THE CERTIFICATE ⁽¹⁾ KOORJUHT V <small>⁽¹⁾ in the original language</small>	
2. TRANSLATED TITLE OF THE CERTIFICATE ⁽¹⁾ CHOIR CONDUCTOR V <small>⁽¹⁾ if applicable. This translation has no legal status.</small>	
3. PROFILE OF SKILLS AND COMPETENCES PROFILE OF THE PROFESSION A Choir Conductor is a person possessing the musical abilities, education and experience necessary for conducting of an actively functioning choir. The objective of his/her work is development of the choir, thereby providing to the general public aesthetical education and high-quality music experiences and influencing of people's taste in music, which allows realisation of his/her professional skills. The result of objective achievement process is concert activity. The profession of a Choir Conductor requires musical skills and communication skills. The profession of the choir conductor is of variable nature. A Choir Conductor must be able to work independently. A Choir Conductor masters conducting techniques, knows conducting methods, feels and perceives the choir as an instrument, is able to read choir score, and knows choir literature. ADVANCED PROFESSIONAL SKILLS REQUIRED FOR CHOIR CONDUCTOR V LEVEL (Advanced level – employee performs, under changeable circumstances, work tasks, which require knowledge extension, problem solving, application of scientific theories and definitions, analysis, systematisation, further development and teaching of knowledge obtained, has obtained wide professional knowledge and skills, organises allocation of resources as well as the work of others employees, and is responsible for the work.) 1) Conducting 2) Score performance on the piano 3) Selection of stylistically versatile choir repertoire 4) Independent work with the score 5) Knowledge of choir. Vocal-pedagogical basics. Voice care 6) Free accompaniment of songs on the piano 7) Solfeggio 8) Harmony 9) History of music and Choir literature (incl. Estonian choir music and National Song Celebrations) 10) Experience of singing in a choir	
4. RANGE OF OCCUPATIONS ACCESSIBLE TO THE HOLDER OF THE CERTIFICATE ⁽¹⁾ 1) Choir conductor 2) Choirmaster 3) Director of a vocal ensemble <small>⁽¹⁾ if applicable</small>	
⁽¹⁾ Explanatory note This document is designed to provide additional information about the specified certificate and does not have any legal status in itself. The format of the description is based on the following texts: Council Resolution 93/C 48/01 of 3 December 1992 on the transparency of qualifications, Council Resolution 96/C 224/04 of 15 July 1996 on the transparency of vocational training certificates, and Recommendation 2001/613/EC of the European Parliament and of the Council of 10 July 2001 on mobility within the Community for students, persons undergoing training, volunteers, teachers and trainers. More information available at: http://europass.cedefop.eu.int © EUROPEAN COMMUNITIES 2002	

Ülesandeks on anda lisainformatsiooni konkreetse kutsetunnistuse kohta

Ilma kutsetunnistusest ei ole tal õiguslikku tähendust ega ei asenda kutsetunnistuse originaali

Kutsetunnistuse lisa

EUROPASS CERTIFICATE SUPPLEMENT ^(*)	
  Republic of Estonia	
1. TITLE OF THE CERTIFICATE ⁽¹⁾	
KOORJUHT V	
<small>⁽²⁾ In the original language</small>	
2. TRANSLATED TITLE OF THE CERTIFICATE ⁽¹⁾	
CHOIR CONDUCTOR V	
<small>⁽³⁾ If applicable. This translation has no legal status.</small>	
3. PROFILE OF SKILLS AND COMPETENCES	
PROFILE OF THE PROFESSION	
<p>A Choir Conductor is a person possessing the musical abilities, education and experience necessary for conducting of an actively functioning choir. The objective of his/her work is development of the choir, thereby providing to the general public aesthetical education and high-quality music experiences and influencing of people's taste in music, which allows realisation of his/her professional skills. The result of objective achievement process is concert activity.</p> <p>The profession of a Choir Conductor requires musical skills and communication skills.</p> <p>The profession of the choir conductor is of variable nature. A Choir Conductor must be able to work independently. A Choir Conductor masters conducting techniques, knows conducting methods, feels and perceives the choir as an instrument, is able to read choir score, and knows choir literature.</p> <p>ADVANCED PROFESSIONAL SKILLS REQUIRED FOR CHOIR CONDUCTOR V LEVEL. (Advanced level – employee performs, under changeable circumstances, work tasks, which require knowledge extension, problem solving, application of scientific theories and definitions, analysis, systematisation, further development and teaching of knowledge obtained; has obtained wide professional knowledge and skills, organises allocation of resources as well as the work of others employees, and is responsible for the work.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Conducting 2) Score performance on the piano 3) Selection of stylistically versatile choir repertoire 4) Independent work with the score 5) Knowledge of choir. Vocal-pedagogical basics. Voice care 6) Free accompaniment of songs on the piano 7) Solfeggio 8) Harmony 9) History of music and Choir literature (incl. Estonian choir music and National Song Celebrations) 10) Experience of singing in a choir	
4. RANGE OF OCCUPATIONS ACCESSIBLE TO THE HOLDER OF THE CERTIFICATE ⁽¹⁾	
<ol style="list-style-type: none"> 1) Choir conductor 2) Choirmaster 3) Director of a vocal ensemble	
<small>⁽³⁾ If applicable</small>	
^(*) Explanatory note This document is designed to provide additional information about the specified certificate and does not have any legal status in itself. The format of the description is based on the following texts: Council Resolution 93/C 49/01 of 3 December 1992 on the transparency of qualifications, Council Resolution 95/C 224/04 of 15 July 1995 on the transparency of vocational training certificates, and Recommendation 2001/181/EC of the European Parliament and of the Council of 10 July 2001 on mobility within the Community for students, persons undergoing training, volunteers, teachers and trainers. More information available at: http://europass.cedefop.eu.int © EUROPEAN COMMUNITIES 2002	

- Kutse nimetus ja kutsetase
- Kutseoskuste kirjeldus
- Võimalikud ametikohad
- kutsetunnistuse omanikule
- Kutsetunnistuse väljaandja
- Hindamise alused ja tõendamise viis (meetod)
- Rahvusvahelised lepingud
- Õiguslik alus
- Ametlikult tunnustatud viisid kutsetunnistuse saamiseks

Kutsestandardi ja õppekava seos

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Kutsestandardi tugi kutseharidusele

Kutsestandard

- On aluseks riikliku õppekava koostamisele
- On aluseks koolide õppekavade koostamisele
- Tagab erinevate koolide samade erialade õppekavade, õpetamise ja lõpetajate tulemuste võrreldavuse
- On aluseks kutsetaotlejate kompetentsuse hindamisele

Kitsaskohad

- Teekond kutsestandardist õppekavani vajab rollide täpsustamist ja koostöö parandamist
- Õppekava ise ei õpeta

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

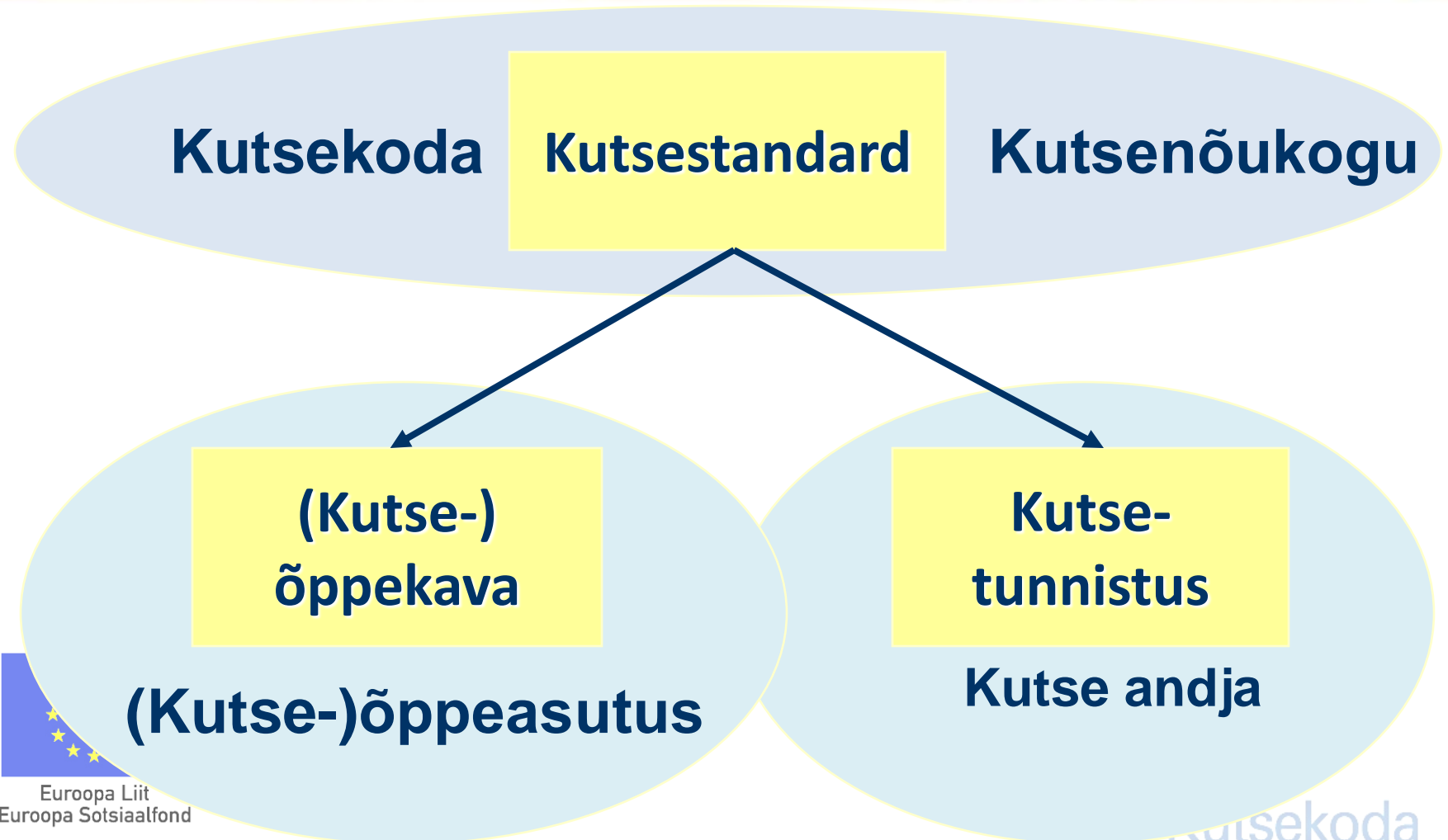

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Kutsestandard ja õppekava

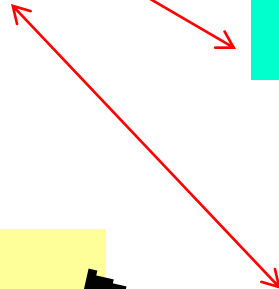
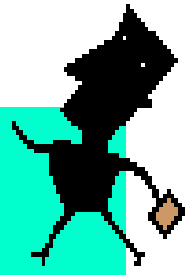

Kutsestandard

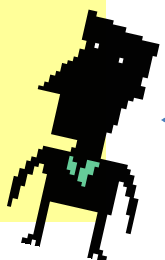
Riiklik õppekava

Kooli õppekava

**Õppe lõpetamine -
esmane kutsetase on
antud /saadud**

**Õppeprotsess -
õpetamine / hindamine**

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda

Väga tõenäolised arengud

- uued tehnoloogiad
  - nanotehnoloogia
  - IKT-rakendused
  - “roheline majandus”
- kaasnev globaalne kiirendusefekt
  - Et jõuda 50 miljoni kasutajani, kulus
    - Raadio 38 aastat
    - TV 13 aastat
    - Internet 4 aastat
    - iPod 2 aastat
    - Facebook, Youtube 1 aasta

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

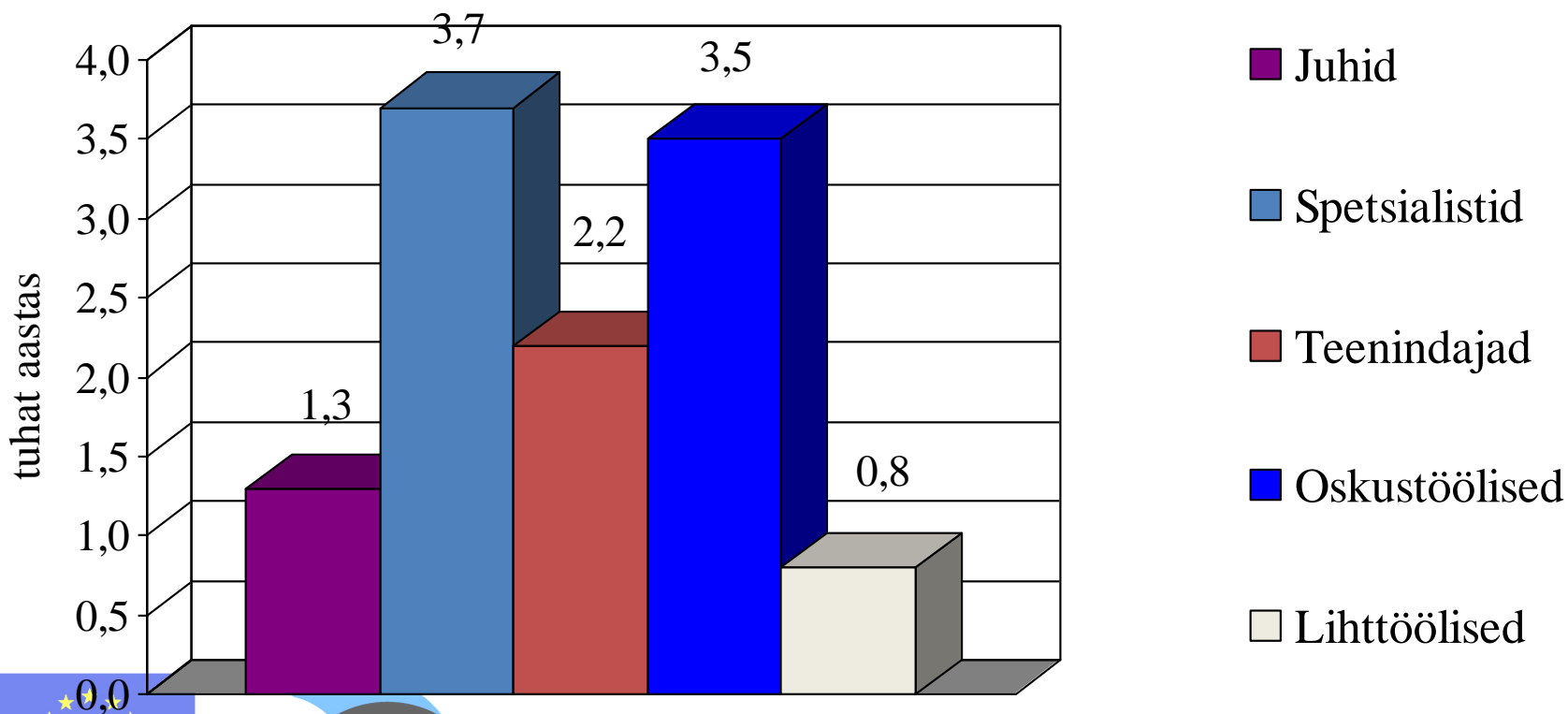
Eesti tuleviku heaks

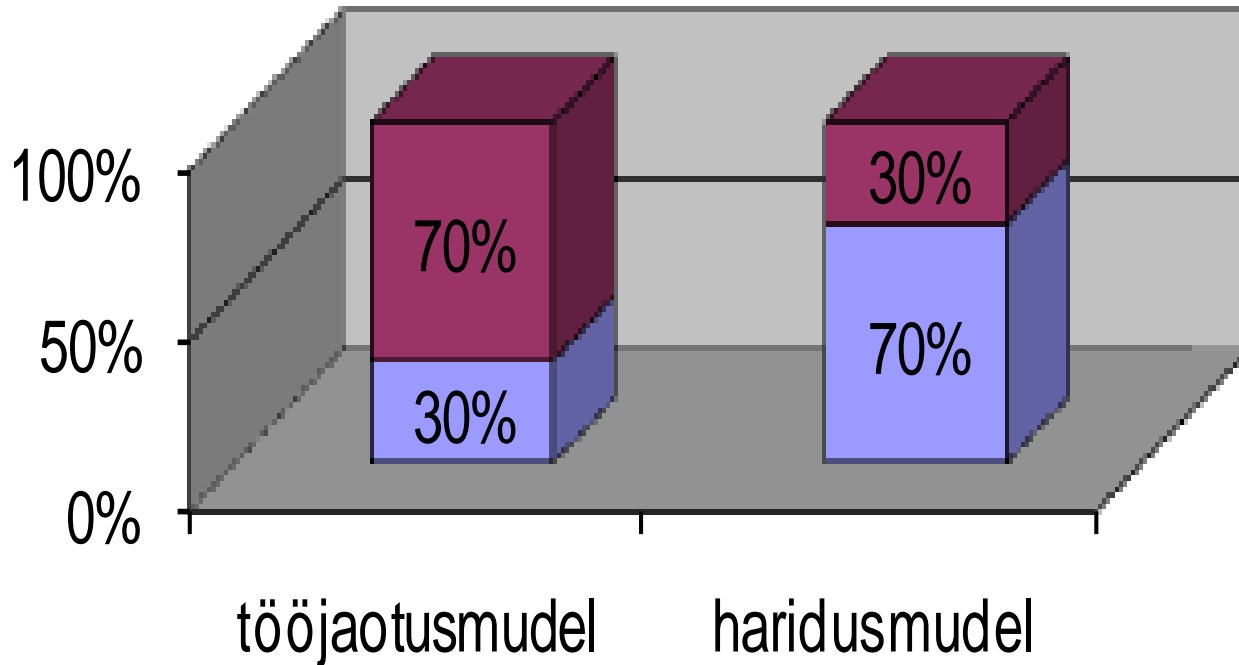
Kutsekoda

*Allikas: Youtube, Did You Know?
CEDEFOP, Oskuste vajadus Euroopa tööjõuturul 2020*

Tööjõuvajadus ametirühmade (ISCO) lõikes

Vastuolu tööjaotus- ja haridusmudeli vahel

■ ülikooliharidust eeldavad ametikoha/olemasolevad õppekohad

■ kutse- ja rakenduskõrgharidust eeldavad ametikohad/olemasolevad õppekohad

Suur tänu!

www.kutsekoda.ee

www.europassikeskus.ee

eve.kitt@kutsekoda.ee

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Kutsekoda